

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

31.12.1960 tarih ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması
Hakkında Kanun Teklifim ve gerekçesi ektedir. Gereğini saygılarımla arz ederim.

M. Akif HAMZAÇEBİ
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Günümüzde Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar), toplum yararına çalışan, demokrasinin gelişmesine katkıda bulunan, kar amacı gütmeyen, devletten ayrı hareket edebilen bir örgütlenme türüdür. Birleşmiş Milletler Teşkilatının da varlıklarını benimsediği, çalışmalarına izin verdiği, açıklamalarında sözünü ettiği STK'lar, demokrasiler için vazgeçilmez kuruluşlar arasında kabul edilmektedir.

Türkiye'de 2004 yılında Avrupa Birliği müktesebatına uyum çerçevesinde yürürlüğe giren 5253 sayılı Dernekler Kanunu ile ülkemizdeki dernek, spor kulübü derneği, federasyon gibi sivil toplum kuruluşlarının sayısı ve nitelikleri hızla artmıştır.

Dernek, kazanç paylaşma dışında, kanunlarla yasaklanmamış belirli ve ortak bir amacı gerçekleştirmek üzere kişilerin bilgi ve çalışmalarını sürekli olarak birleştirmek suretiyle oluşturdukları tüzel bir kişiliğe sahip kişi topluluklarıdır.

Dernekler, toplumda yardımlaşma ve dayanışmayı artırmayı hedefleyen, toplumsal ve sosyal yaşamın en önemli aktörlerindendir. Dernekler genellikle gönüllülük esasıyla, son derece kısıtlı mali kaynaklarla, genellikle sadece üye aidatları, bağış ve yardımlarla sosyal fayda üretmek için çabalayan kuruluşlardır.

İçişleri Bakanlığı Dernekler Daire Başkanlığının verilerine göre Türkiye'de faal durumda 111.775, feshedilmiş durumda 173.817 dernek bulunmaktadır. 2016 yılı sonu itibarıyla 11 milyon 28 bin 976 üyesi bulunan, özellikle son yıllarda ekonomide yaşanan sıkıntılara paralel olarak yardım, bağış ve aidat gelirlerinde büyük düşüş yaşanan derneklerin birçoğu kapısına kilit vurmakla karşı karşıya kalmıştır. Birçok dernek kira ödeyemediği için faaliyetlerini gönüllü üyelerin işyerlerinde ya da yine hayırseverler tarafından kira alınmaksızın kendilerine tahsis edilen bürolarda yürütmektedir. Kira ödeyen ya da kira ödemediği halde emsal kira uygulamasıyla zorunlu olarak stopaj ödeyen dernekler zor duruma düşmektedirler. Bu dernekler istihdam ettiği bir personelin bulunmaması nedeniyle kira ödemesinden yapılacak stopaj için mali müşavire ücret ödemek zorunda kalmakta, bu da zaten gelir kaynakları kısıtlı olan derneklere bir mali yük getirmektedir. Stopajın kaldırılması nedeniyle kira ödemesi mal sahibi tarafından beyan edileceğinden Devlet açısından herhangi bir vergi geliri kaybı söz konusu olmayacaktır.

Kanun teklifiyle, toplum yararına ve demokrasinin gelişmesi adına gönüllülük ilkesiyle çalışan derneklerden herhangi bir personel çalıştırmayanların kira ödemelerinden yapılan stopajın kaldırılmasıyla bürokratik güçlükler ve mali müşavir ücretinden kaynaklanan ek mali yük kaldırılmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1- Madde ile 21.12.1960 tarih ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde değişikliğe gidilerek herhangi bir personel çalıştırmayan derneklerin kira giderlerinden alınan stopaj vergisi kaldırılmaktadır.

MADDE 2- Yürürlük maddesidir.

MADDE 3- Yürütme maddesidir.

**31.12.1960 TARİH VE 193 SAYILI GELİR VERGİSİ KANUNUNDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 31.12.1960 tarih ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasının 5 numaralı bendinin (a) alt bendinin sonuna aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“(Herhangi bir personel istihdam etmeyen derneklerin yapacağı ödemeler hariç.)”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.